

Іван ГНАТИШИН,
*Надзвичайний і Повноважний
Посол України в Республіці Молдова*

УКРАЇНА І РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА: НЕВИКОРИСТАНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Україна й Республіка Молдова взаємно визнали незалежність у грудні 1991 року. Дипломатичні відносини було встановлено 10 березня 1992 року, після чого відбувся обмін дипломатичними місіями.

Сьогодні Україна представлена в Республіці Молдова Посольством і Консульством у м. Бельці, а Республіка Молдова – Посольством у Києві та Консульством у Одесі.

Наразі обидві сторони працюють над заснуванням у найближчій перспективі мережі почесних консульств обох сторін.

Договірно-правова база між Україною і Республікою Молдова нараховує понад 150 документів. Ведеться постійна спільна робота з її поповнення та вдосконалення. Головними є: Договір про добросусідство, дружбу і співробітництво між Україною та Республікою Молдова (23.10.1992); Договір між Україною та Республікою Молдова про державний кордон (18.08.1999); Консульська конвенція між Україною та Республікою Молдова (29.08.1995).

Відносини з Молдовою посідають важливе місце у системі зовнішньополітичних інтересів України, що зумовлено наявністю спільного кордону, проживанням у Молдові численної етнічної громади українців, близькістю зовнішньополітичних пріоритетів, значним потенціалом розвитку взаємовигідної економічної співпраці, крім того, Україна є активним учасником зі статусом посередника у переговорному процесі з придністровського врегулювання.

Україна прагне розвивати дружні, добросусідські та взаємовигідні відносини з Республікою Молдова, що ґрунтуються на повазі суверенітету й територіальної цілісності обох держав.

Підписання між урядами Молдови та України Угоди про повітряне сполучення та Меморандум про синхронізацію енергосистем двох країн з енергетичною системою ЄС. Київ. 12.05.2018

Signing of the Air Transport Agreement between the Governments of Moldova and Ukraine, and Memorandum on Synchronization of both countries' Energy Systems with the European Energy System. Kyiv. 12.05.2018

Керівництво нашої держави підтримує конструктивний діалог із молдовськими офіційними особами, які поділяють аналогічні підходи, зокрема відбуваються активні контакти з керівництвом уряду й парламенту Республіки Молдова.

Інтенсивний політичний діалог сприяв збільшенню двостороннього товарообігу, який за результатами 2017 року склав 885 млн дол. США, що на 100 млн доларів більше порівняно з показниками 2016 року. Ми закріпилися на ринку електроенергії Молдови.

Активізовано опрацювання досить складних питань, що вже роками перебувають на порядку денному двосторонніх відносин, зокрема щодо функціонування Дністровського гідроенергетичного комплексу (ДГК), завершення демаркації українсько-молдовського кордону, підписання Договору про режим державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань.

Повноцінне функціонування ДГК розглядається з погляду енергетичної безпеки не лише України, а й Молдови, енергосистеми яких є поєднаними. Дністровська ГАЕС здатна забезпечити якість електроенергії та сприяти інтеграції українських та молдовських електромереж до європейської системи ENTSO-E.

У вересні 2017 року, після 6-річної перерви, відновлено діяльність Міжурядової українсько-молдовської змішаної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. У 2017 році розпочався спільний прикордонний і митний контроль у міжнародних пунктах пропуску «Кучурган–Первомайськ», «Маяки–Удобне–Паланка» та «Рені–Джурджулешть». Сьогодні на українсько-молдовському кордоні вже функціонують 6 спільних пунктів пропуску. Триває підготовка до запровадження такої практики у решті пунктів пропуску.

На порядку денному двосторонніх відносин – низка спільних проєктів та важливих для обох держав заходів: співпраця в екологічній, транспортній, енергетичній, інфраструктурній та інших сферах.

Зокрема, відкриття для автомобільного руху прикордонного мостового переходу Бронниця–Унгурь, а також у перспективі будівництво мосту Ямпіль–Сороки стане кроками з інтеграції наших двох країн до європейської транспортної мережі TEN-T.

Європейська інтеграція залишатиметься основою для нашої тісної взаємодії у напрямі зміцнення демократії та інститутів громадянського суспільства, реалізації системних внутрішніх реформ, дієвої боротьби з корупцією.

Одним із пріоритетних напрямів у роботі Посольства України в Республіці Молдова є інформаційно-роз'яснювальна робота, зокрема надання молдовським офіційним колам, експертному середовищу та суспільству об'єктивної інформації про ситуацію в Україні в контексті російської агресії. Особливість такої роботи полягає у тому, що Москва зберігає потужні позиції в інформаційному просторі та політичному житті Молдови.

Суттєвим досягненням стало активне застосування «публічної дипломатії», зокрема залучення українських експертів до участі у семінарах і конференціях в Молдові, публікацій у молдовських ЗМІ.

Важливим результатом нашої дипломатичної роботи є послідовна підтримка з боку Республіки Молдова суверенітету та територіальної цілісності України.

Так, Молдова стала співавтором ухвалених у 2016 та 2017 роках резолюцій ООН «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)», у якій Росію визнано окупантом українського півострова та відповідальною за порушення прав людини на його території.

Незважаючи на зовнішню агресію, Україна продовжує вживати активних заходів в переговорному процесі з придністровського врегулювання. Ми підтримуємо суверенітет і територіальну цілісність Республіки Молдова, вимоги молдавської сторони про виведення російських військ, зброї і боеприпасів з території Молдови, а також трансформацію

миротворчої операції під проводом Росії в Придністровському регіоні у міжнародну цивільну місію. Конфлікт має бути вирішений мирним шляхом на основі дотримання територіальної цілісності Республіки Молдова на міжнародному рівні у визнаних кордонах.

Після окупації Криму та агресії на Сході України приходить розуміння, що придністровський конфлікт також варто розглядати як один з «театрів» гібридної війни РФ. Єдині джерела виникнення придністровського та російсько-українського конфліктів обумовлюють необхідність об'єднання зусиль та формування спільних підходів до їх врегулювання, а також протистояння викликам і загрозам у регіоні.

Зокрема, практичного виміру набуває співпраця у тристоронньому форматі Україна–Молдова–Грузія, за підтримки міжнародних партнерів з ЄС та США. 9 червня 2018 року в Києві голови парламентів трьох країн заснували тристоронню міжпарламентську асамблею Україна–Молдова–Грузія.

Важливим аспектом у двосторонніх відносинах є забезпечення прав національних меншин.

Українці є другою за чисельністю етнічною групою в Молдові та становлять 6,5% населення (без врахування Придністровського регіону РМ). На консульському обліку стоять близько 70 тисяч громадян України.

На території Молдови функціонують школи з вивченням української мови, діють організації української громади. Двічі на місяць на громадському телеканалі «Молдова 1» виходить україномовна програма «Світанок», на радіо «Молдова» щочетверга – україномовна радіопередача «Відродження».

Наприкінці 2018 року в Молдові відбудуться чергові парламентські вибори, результати яких можуть суттєво вплинути на українсько-молдовські відносини.

Україна зацікавлена у соціально і політично стабільній, економічно розвиненій Молдові, яка може й надалі дотримуватися євроінтеграційного курсу.